

УДК 378:616-051

DOI: 10.24144/2524-0609.2018.43.274-278

Туровська Ірина Олександрівна

викладач української мови та літератури

завідувач відділення «Лікувальна справа»

Рівненський державний медичний коледж, м.Рівне, Україна

turovska.iryna@gmail.com

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-3566-3475>

КОРЕЛЯЦІЯ РІВНЯ СФОРМОВАНОСТІ КУЛЬТУРИ МОВЛЕННЯ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ І ДИНАМІКИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ МОВЛЕННЕВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Анотація. Публікація присвячена питанню формування професійної мовленнєвої компетентності студентів-медиків з урахуванням специфіки діяльності, а також міжнародної практики медичного дискурсу. Метою публікації стало дослідження умов кореляції рівня сформованості культури мовлення студентів-медиків і динаміки формування професійної мовленнєвої компетентності. Методи дослідження: теоретичні (аналіз психолого-педагогічної), емпіричні (спостереження над навчальним процесом і вивчення педагогічного досвіду задля дослідження специфіки викладання курсу блоку мовної підготовки в педагогічному виші I-II рівнів акредитації); власне лінгвістичні (компонентний й етимологічний аналіз). Окреслено напрями вироблення культури мовлення студентів-медиків; з'ясовано умови кореляції рівня сформованості культури мовлення студентів-медиків і динаміки формування професійної мовленнєвої компетентності, де провідну роль відведено виробленню комунікативної грамотності, реалізації стилістично-комунікативних якостей (нормативність, правильність, точність, логічність, виразність, доречність, етичність й естетичність) досконалого фахового мовлення; репрезентовано дидактичний супровід, використовуваний у змісті фахової мовної підготовки студентів-медиків, який передбачає систему вправ, які забезпечують вироблення мовної грамотності, комунікативної вправності з урахуванням специфіки медичного дискурсу.

Ключові слова: професійна мовленнєва компетентність; культура мовлення; фахова мовна підготовка; стилістично-комунікативні ознаки досконалого мовлення; студенти-медики.

Вступ. Професійна мовленнєва компетентність студентів-медиків як складник комунікативної компетенції становить основу підготовки до подальшої професійної діяльності, безпосередньо пов'язаної з медичним дискурсом, прагматичною настановою комунікативних ситуацій. Вироблення культури мовлення майбутнього фахівця – у нашому випадку майбутнього медичного працівника – передбачає насамперед інтеріоризацію стилістично-комунікативних якостей мовлення, які засвідчують сформованість мовленнєвої особистості фахівця, визначають динаміку розвитку мовленнєвої особистості.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання вироблення мовленнєвої компетентності майбутніх фахівців перебувало в полі посиленої уваги науковців у психолого-педагогічній галузі. Зокрема, досліджено поетапний процес пізнання шляхом поетапний дій, процес кореляції засвоєного поняття й подальшого його відтворення у мовній реальності (Г.Костюк, Л.Виготський, І.Гальперін, О.Леонтьєв, С.Рубінштейн). З лінгводидактичної позиції мовленнєва компетентність має конституюватися насамперед на поняттєвому апараті, який передбачає засвоєння базових мовознавчих, літературознавчих, психолого-педагогічних і лінгвокультурологічних термінів (Ю.Головач, Н.Остапенко, Л.Паламар, М.Пентилюк, Г.Шелехова); набуло ґрунтового висвітлення питання процесу формування мовної особистості, вироблення комунікативної компетенції як основи подальшого фахового мовленнєвого удосконалення (Ю.Головач, В.Пасинок, Т.Симоненко, І.Хом'як). Водночас залишається нерозв'язаною проблема спеціальної мовної підготовки майбутніх фахівців медичної галузі, зокрема, ідеться про спеціальну мовну підготовку, яка б забезпечувала не лише засвоєння мовних норм, але й сприяла розгортанню мовленнєвого дискурсу у змісті комунікативних стратегій.

Мета статті – дослідити умови кореляції рівня сформованості культури мовлення студентів-медиків і динаміки формування професійної мовленнєвої

компетентності.

Завдання – окреслити напрями вироблення культури мовлення студентів-медиків; з'ясувати умови кореляції рівня сформованості культури мовлення студентів-медиків і динаміки формування професійної мовленнєвої компетентності; подати дидактичний супровід, використовуваний у змісті фахової мовної підготовки студентів-медиків.

Методи дослідження – теоретичні (аналіз психолого-педагогічної), емпіричні (спостереження над навчальним процесом і вивчення педагогічного досвіду задля дослідження специфіки викладання курсу блоку мовної підготовки в педагогічному виші I-II рівнів акредитації); власне лінгвістичні (компонентний й етимологічний аналіз).

Виклад основного матеріалу. Відповідно до науково-предметної підготовки студентів-медиків у вищих медичних навчальних закладах I-II рівнів акредитації нами було розроблено навчальну програму дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням за спеціальністю «Стоматологія ортопедична».

Організація роботи над культурою мови студентів передбачає врахування двох аспектів: підвищення загальномовної культури майбутніх спеціалістів і їх мовної культури. Задля досягнення ефективності у виробленні культури мовлення майбутніх медиків було розроблено навчально-методичний супровід до тематичного блоку «Культура фахового мовлення медика». Подано методичний коментар щодо організації роботи студентів-медиків, що забезпечує кореляцію рівня сформованості культури мовлення й динаміки формування професійної мовленнєвої компетентності. Реалізація якостей мовлення здійснюється безпосередньо в процесі продукування фахових текстів залежно від комунікативної мети, обраної стратегії діалогу й подальшої рефлексії комунікативної вдачі / невдачі. Розглянемо більш детально специфіку реалізації ознак досконалого мовлення студентів-медиків.

Нормативність мовлення – найголовніша ознака

мовленнєвої культури, у ній знаходить вияв ознака літературної мови і мовлення окремої особи, уміння носія мови всебічно користуватися мовою в її соціально усвідомлених і усталених формах, кожна з яких має статус літературної норми (Сисоненко, 2008).

Говорячи про нормативність мовлення, ми під час мовної підготовки майбутніх медиків аналізуємо розглядувану ознаку не лише на рівні бездоганного володіння нормами українського правопису, але й урахуємо те в безпосередній навчальній мовній практиці, які орфографічні зміни мають місце і які відповідні мовленнєві проєкції мають вибудовувати медики, розгортаючи фаховий мовленнєвий дискурс.

Варто звернути на такі аспекти підготовки майбутніх медиків, які визначають специфіку мовленнєвого дискурсу медиків. Зміни до чинного Українського правопису, які відбулися в 1993 році, визначають такі особливості вживання галузевої термінології:

– Написання *u / i* в іншомовних словах (правило *дев'ятки*). Специфіка підготовки майбутніх медиків полягає в тому, що фахова термінологія передбачає вільне оперування фаховою термінологією, де греко-латинізм мають питомо вагу понад 60%, відповідно зміни в написанні іншомовних слів на позначення тривіальних назв ліків, діагнозів мають бути відображені в мовленнєвому дискурсі медиків.

Завдання: записати слова іншомовного походження, правильно вставивши літери *u/i*, пояснити правопис. Спродукуйте фахово орієнтовані мовленнєві ситуації із використанням 5 слів (за вибором): *с...мптом, ор...г...нал, д...арія, ф...ксувати, стат...ст...ка, ф...л...ал, екс...валент, д...ференц...йн...й, стер...лізац...я, г...дрол...з, пр...ор...тет, тр...азол, ц...мет...д...н, ц...трамон, ц...клозер...н, п...ркофен(ум), г...дрокорт...зон(ум), акред...тац...я, ф...катор, с...роп, т...офосфам...л, в...рекс, кард...овален, д...профен, холел...т...н*.

Зважаючи на греко-латинську деривацію сучасних медичних термінів, звертаємо окрему увагу на подання медичних термінів по-латині й українською мовою, де спостерігаємо послідовне передавання латинської літери *i* українською *і* після приголосних *д, т, з, с, ц, р* перед наступним приголосним.

Завдання: Подайте латинським назвам українські варіанти. Зверніть увагу на написання літер *u/i*.

Aethylmorphinum, Rifamycinum, Carditoxin, Anacardiol, Diprophyllinum, Dibazolium, Oxytetracyclinum, Rifamycinum, Sulfaethidolum, Globucid.

Чинний правопис 1993 року визначає нові правила щодо написання іншомовних слів з подвоєними приголосними (зменшено кількість винятків, уведено заувагу щодо написання похідної загальної назви від географічної тощо) (Дудик, 2008; Пентилюк, 2003). Під час опрацювання студентами-медиками на заняттях з «Української мови за професійним спрямуванням» правописної зміни в системі української мови методично доцільним буде застосування компаративного аналізу, який дозволяє зіставити написання термінів по-латині, а також сучасними слов'янськими мовами. Подамо коментар, що російська орфографія зберігає подвоєння латинізмів у загальних і власних назвах на протигагу українським відповідникам, де подвоєння констатуємо у власних назвах, винятках або на межі значущих частин слова.

Завдання.

1. Подайте до латинських відповідників українські еквіваленти. Поясніть правопис.

Phyllochinonum (Vitaminum K), suppositorium, bacillus, crystalli lucidae, tabulettae stomachicae

cum extracto Belladonnae, expressus, linimentum ammoniatum.

2. Перекладіть подані слова іншомовного походження, поясніть правопис (написання слів іншомовного походження з подвоєнням).

Алергія, беладонна, стафілококк, геморрой, ефект, корекція, кардіограма, бронхограма, аглютинат, аллохол, імунитет, аррозія, коллапс, коллидин, сюрреалізм, оппонент, аттестат, ирраціональний, інновація, пеницилін, сума, ванна, нетто, брутто, мирра, манна, ілюмінація.

Точність мовлення визначається семантичною кореляцією, лексичною узгодженістю висловлювання з певними матеріальними й ідеальними реаліями життя (Дудик, 2008, с.289–341; Сисоненко, 2008).

Точність мовлення майбутніх медиків виявляється насамперед у синоніміці засобів, залежить від уміння мовця добирати потрібне слово з рівнозначних слів. Фахове мовлення спеціалістів медичної галузі передбачає розуміння спеціальної термінології, а також вільне володіння реалізацій дублетів, що має подальший вияв у безпосередній дискурсивній практиці.

Прикладом можуть слугувати синонімічні ряди, які мають переважно греко-латинське походження, і є функціональними у спеціальних медичних текстах: а) активний – діяльний, енергійний, завзятий, ініціативний; б) актуальний – злободенний, животрепетний, наболілий, болючий, нагальний; в) аргумент – доказ, довід, обґрунтування; вважати – думати, міркувати, гадати, припускати, мислити.

Інший аспект передбачає уміння оперувати загальними спеціальними термінами є безпосередні дублетні вживання: *локальний – місцевий; регенерація – відтворення; конструктивний – позитивний, відкритий; деструктивний – негативний, руйнівний; декларативний – поверховий; фрагментарний – частковий; пасивний – інертний, бездіяльний; абсолютний – цілковитий; відносний – релятивний, співвідносний; субтильний – витончений, невизначний.*

Розгляд питання синонімії у фахових текстах необхідно пов'язувати з визначенням характеру комунікативно типізованих текстів, текстових функцій і системності синонімів відповідно до екстралінгвально заданих параметрів стилю. Корелятивність функціонування – підстава для творення системи функціонально-стильової синоніміки і водночас вона є критерієм для виявлення системно-структурних зв'язків синонімів у мові: 1. Абстрактний / ідеальний (загальний, уможлядний) – який ґрунтується на теоретичних, відірваних від практики і досвіду, міркуваннях. 2. Активний, енергійний, ініціативний (діяльний, завзятий) – який виявляє особливу енергію в якійсь діяльності, зайнятій справою. 3. Актуальний (злободенний, животрепетний, наболілий, болючий, нагальний) – важливий для певного часу, який відповідає найважливішим вимогам і потребам сучасності.

Задля формування достатнього рівня володіння загальнонауковими іншомовними термінами методично доцільною вважаємо пропонування медикам вправи на заміну іншомовного слова питомо українським:

Завдання. Замініть іншомовні слова українськими відповідниками. Спродукуйте фахово орієнтовані мовленнєві ситуації, використовуючи наведені словосполучення:

Перекопливий аргумент, пролонгувати термін профілактичного лікування, адміністрація медичного закладу, абсолютна відповідальність, забезпечення конфіденційності інформації, своєчасно інформу-

вати про засоби терапії, асоціація медиків.

Подамо коментар щодо специфіки мовлення медиків з позиції культури мовлення й динаміки розвитку комунікативної компетенції. Системність термінів виявляється у плані вираження і змісту, що передбачає відповідне поняттєве наповнення; відповідно, значення терміна пов'язане зі змістом поняття.

Реалізація номінативної функції спеціальних термінів медичної галузі передбачає розмежування термінів за: 1) походженням (національні й іншомовні): *анемія* – *малокрів'я*; *генезис* – *походження*; *демонстрація* – *показання*; *летальний* – *смертельний*; *кореляція* – *відповідність*; *співвідношення*; *лабільність* – *нестійкість*; 2) значенням (загальнонаукові і вузьконаукові): *асиміляція* – *приспосовування*; *інверсія* – *перекидання*; *стимуляція* – *заохочення*.

Оскільки медицина охоплює міждисциплінарні тематичні поля термінів, польова структура охоплює не лише базові терміни галузевої термінології, а й терміни інших терміносистем, які засвідчують розширення структурно-семантичного поля інваріанта.

Галузева медична термінологія охоплює низку термінологічних полів, що перебувають у тісному взаємозв'язку у поняттєвому плані і плані вираження, де функціонування нового терміна становить кореляцію із тривіальними міжнародними назвами.

Викладене вище дозволяє дійти висновку про те, що реалізація ознаки точності мовлення медиків у використанні термінів передбачає насамперед уживання термінолексми відповідно до її значення відповідно до чинників (1) усталені контексти вживання слова; 2) належність цього слова до певного лексико-граматичного розряду слів; 3) семантичні співвідношення слів зі синонімами та іншими близькими за значенням словами в системі мови взагалі.

Медична запозичена термінологія української мови охоплює також інтернаціоналізми, є функціональними і за генезою кореня використовуються в багатьох мовах. Медичне термінологічне поле охоплює інтернаціоналізми, які класифікуються за способом запозичення і вибором джерела запозичення. На особливу увагу заслуговують усталені терміни й терміносполучення, які мають лінгвістичний статус тривіальних медичних назв. Точність мовлення медиків і рівень вияву їх комунікативної компетентності досягається умінням вільного орієнтування в таких рядах і послуговування спеціальними термінами у фаховій діяльності. Прикладом можуть слугувати назви хімічних сполук, хвороб чи патологічного стану організму, тривіальні назви медичних препаратів тощо. Робота майбутніх медиків зі спеціальною термінологією передбачає вироблення лінгвістичної компетенції щодо паралельного вживання латинських й українських мовних одиниць, вільне оперування ними у професійному мовленнєвому дискурсі.

Завдання. Установіть відповідність латинських і українських відповідників. Прокоментуйте їх місткість в органіці / неорганці, їх вплив на організм людини та застосування.

ac. (acidum) ascorbinicum, ac. aceticum, ac. citricum, ac. folicum, ac. formicicum, ac. nuclenicum, ac. oxalicum, ac. ac. hydrochloricum, ac. tartaricum, ac. sulfuricum, ac. sulfurosum.

Довідка: *винна кислота, аскорбінова кислота, оцтова кислота, лимонна (цитратна) кислота, фолієва (фоліатна) кислота, мурашина (форміатна) кислота, сульфатна (сірчиста) кислота, сульфатна (сірчана) кислота, щавлева (оксалатна) кислота, нуклієнова кислота.*

З огляду на те, що українська хімічна номенклатура передбачає розрізнення власне хімічного елемен-

та й назви простої речовини, системне співвідношення назв хімічних елементів узгоджено з їх символами і назвами сполук, тоді як українські назви простих речовин залишаються без змін.

Вироблення точності мовлення передбачає розмежування трьох лексико-семантичних відповідників хімічних елементів й послідовне їх використання залежно від стильового використання. Наводимо приклад хімічних елементів, де українська назва простої речовини різниться від усталеної міжнародної назви: *Argentum* – *Аргентум* – *срібло*; *Arsenicum* – *Арсен* – *миш'як*; *Aurum* – *Аурум* – *золото*; *Carboneum* – *Карбон* – *вуглець*; *Cuprum* – *Купрум* – *мідь*; *Ferrum* – *Ферум* – *залізо*; *Manganum* – *Манган* – *марганець*; *Plumbum* – *Плюмбум* – *свинець*, *оливо*; *Silicium* – *Силіційум* – *кремній*; *Sulfur* – *Сульфур* – *сірка*.

Ознака досконалого мовлення – чистота – на лексичному рівні передбачає вживання літературних елементів. У медичному мовленнєвому дискурсі чистота виявляється на рівні вибору лексеми, яку внесено до корпусу словника української мови. У цьому ракурсі йдеться насамперед про інтерференцію, яка виявляється саме на рівні мовленнєвої практики. мимовільне перенесення, накладання ознак однієї мови на іншу у практиці двомовної людини (Бацевич, 2008)) пов'язуємо з аспектом мовної взаємодії, оскільки наслідком цього процесу є відхилення від норми. «Конкретним мовним виявом інтерференції є *інтерферема* (Дудик, 2008; Паламар, 1997)» – лінгвістична утворена шляхом буквального перекладу з урадуванням фонетико-вимовних норм мови, що зазнає впливу. Зокрема, інтерферени в українській мові становлять результат впливу російської мови, не входять до лексико-семантичного складу мовної системи, у професійній (медичній) комунікативній ситуації значення інтерферени не мають семантичної реалізації (семантична інтерференція становить анормативну семантичну модифікацію лексем).

Прикладом може слугувати завдання на редагування нелітературних елементів, які спричинені інтерференційними процесами:

Знеболюючий засіб – знеболювальний, ріжучий* інструмент – різальний, початкуючий* лікар – лікар-початківець, не дивлячись* на об'єктивні причини захворювання – незважаючи на, діюче* законодавство щодо права людини на медичне обслуговування – чинне, учбова* медична література – навчальна, вступило в силу* положення про надання першої медичної допомоги – набуло чинності положення, приступити* до профілактики – розпочати профілактику, міроприємство* щодо проведення здорового способу життя – захід, відклонити* пропозицію – відхилити, називати по імені* – називати на ім'я, у найближчий час* – найближчим часом, ущемляти* права громадянина на якісне медичне обслуговування – порушувати (обмежувати) права, халатне* ставлення до виконання службових обов'язків лікаря – недбале ставлення, бути дійсним* – бути чинним, в адміністративному порядку* – відповідно до / згідно з..., на другий день* – наступного дня, на протязі* профілактичного терміну – протягом, патологія носить* характер – має характер, заключити* угоду – укласти угоду, співставляти* факти / маркери / результати аналізів – зіставляти / порівнювати, співпадають* думки діагностів – збігаються, входити в деталі* – вдаватись до деталей, спростувати* попередні передбачення / прогнози – спростовувати / заперечувати, представляє* інтерес профілактична методика – становить інтерес.*

Вироблення комунікативної компетенції медиків передбачає такі навчальні стратегії: 1) здійснення

комплексного аналізу задля усунення мовленнєвих помилок у процесі фахового дискурсу; 2) розроблення класифікації анормативів, типових для медичного дискурсу; 3) розроблення протипомилкового апарату (реєстр ненормативних поєднань і обґрунтування лінгвістичних умов, у яких можливий вияв потенційних помилок у медичному фаховому дискурсі).

Висновки. Комунікативно-стилістичні якості досконалого мовлення медиків – *нормативність* (дотримання норм чинного правопису), *точність* (уживання лексем відповідно до їх семантики; послугування спеціальними термінами), *логічність* (несуперечливе поєднання слів і членів речення / частин речення; відтворення смислових, структурних, інто-

наційних зв'язків у межах цілого тексту, яким передається зв'язок несуперечливих суджень), *виразність* (досягається точністю слів і логічністю викладу, професійною лексикою і фразеологією), *етичність* (системою стійких мовних формул, рекомендованих суспільством для встановлення мовленнєвого контакту співрозмовників), *естетичність* (естетика щоденної практичної мови медиків досягається оптимальним добром мовних засобів, потрібних для певної комунікативної настанови) і *доречність* (мовленнєва ерудиція) – становлять кореляцію зі ступенем сформованості мовленнєвої компетенції медиків на рівні продукування медичних текстів з урахуванням прагматичної настанови й комунікативної мети.

Список використаної літератури

- Бацевич Ф.С. *Основи комунікативної лінгвістики*: підручник. Київ: ВЦ Академія, 2008. 344 с.
 Дудик П.С. *Стилістика української мови*: навч. посіб. Київ: Академія, 2008. С. 289–341.
 Основи культури мови: навч.-метод. комплекс / укл. Т.В.Симоненко. Черкаси: Видавництво ЧДУ ім. Б.Хмельницького, 2008. 44 с.
 Паламар Л.М. *Функціонально-комунікативний принцип формування мовної особистості*: автореф. дис. ... д-ра пед. наук / Київський національний університет ім. М.П. Драгоманова. Київ. 1997. 45с.
 Пентиліук М.І. *Концептуальні засади навчання рідної мови* // Збірник наукових праць. Педагогічні науки. Випуск 34. Херсон: Видавництво ХДУ, 2003. С. 69–72.

References

- Bacevych, F.S. (2004). *Osnovy komunikatyvnoyi lingvistyky [Basics of communicative linguistics]*. Kyiv: VCz Akademiya [in Ukrainian].
 Dudyk, P.S. (2005) *Stylistyka ukrajinskoyi movy [Stylistics of the Ukrainian language]*. Kyiv: Akademiya. [in Ukrainian].
 Palamar, L.M. (1997) *Funkcionalno-komunikatyvnyj pryncyp formuvannya movnoyi osobystosti [Functional-communicative principle of forming a linguistic personality]*. Extended Abstract of Candidate Thesis. Kyiv: Kyiv National university named after M.Dragomanov. [in Ukrainian].
 Pentylyuk, M.I. (2003) *Konceptualni zasady navchannya ridnoyi movy [Conceptual principles of teaching native language]*. *Collection of scientific works. Pedagogical sciences*, 34, 69–72. [in Ukrainian].
 Symonenko, T.V. (Ed.). (2003). *Osnovy kultury movy [Fundamentals of language culture]*. Cherkasy: Vydavnyctvo ChDU im.B.Khmelnytskogo. [in Ukrainian].

Рецензент: докт.пед.наук, проф. Мішеніна Т.М.

Стаття надійшла до редакції 03.10.2018 р.
 Стаття прийнята до друку 08.10.2018 р.

Туровская Ирина

преподаватель украинского языка и литературы,
 заведующая отделением «Лечебное дело»
 Ровенский государственный медицинский колледж, г.Ровно, Украина

КОРРЕЛЯЦІЯ УРОВНЯ СФОРМІРОВАНОСТІ КУЛЬТУРИ РЕЧІ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ І ДИНАМІКИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІОНАЛЬНОЇ РЕЧЕВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Анотація. Публікація посвячена вопросу формування професійної речової компетентності студентів-медиків з урахуванням специфіки діяльності, а також міжнародної практики медичного дискурсу. Целью публікації стало дослідження умов кореляції рівня сформованості культури речі студентів-медиків і динаміки формування професійної речової компетентності. Методи дослідження: теоретичні (аналіз психолого-педагогічної), емпіричні (наблюдение за учебним процесом и изучение педагогического опыта для исследования специфики преподавания курса блока языковой подготовки в педагогическом вузе I-II уровней аккредитации); собственно лингвистические (компонентный и этимологический анализ). В публікації досліджені умови кореляції рівня сформованості культури речі студентів-медиків і динаміки формування професійної речової компетентності. Определены направления усовершенствования культуры речи студентов-медиков; выяснены условия корреляции уровня сформованості культури речі студентів-медиків і динаміки формування професійної речової компетентності, где ведущую роль отведена выработке коммуникативной грамотности, реализации стилистически коммуникативных качеств (нормативность, правильность, точность, логичность, выразительность, уместность, этичность) грамотной профессиональной речи; представлено дидактическое сопровождение, которое применяется в процессе профессиональной языковой подготовки студентов-медиков, и предусматривающее систему упражнений, обеспечивающих усовершенствование языковой грамотности, коммуникативной эрудиции в контексте медицинского дискурса.

Ключевые слова: профессиональная речевая компетентность; культура речі; профессиональная языковая подготовка; стилистически- коммуникативные признаки совершенной речі; студенты-медики.

Turovska Iryna

Lecturer of the Ukrainian Language and Literature
Head of «Curative Affairs» Department
Rivne state medical college, Rivne, Ukraine

CORRELATION OF FORMATION LEVEL OF THE STUDENTS-MEDICS SPEECH CULTURE AND THE DYNAMICS OF PROFESSIONAL SPEECH COMPETENCE FORMATION

Abstract. The publication is devoted to the issue of the professional speech competence formation of medical students with taking into account the specifics of the activity, as well as the international practice of medical discourse. The purpose of the publication is to study the conditions for correlating the level of speech culture formation of medical students and the dynamics of the professional speech competence formation. Methods of research used: theoretical (psychological and pedagogical analysis), empirical (observation of the educational process and study of pedagogical experience for studying the specifics of teaching the course of the language training unit in the pedagogical higher education of the I-II accreditation levels); actually linguistic (component and etymological analysis). The author outlines the directions of the development of the language culture of medical students and studies out the conditions of the formation's correlation of medical students language culture, the dynamics of the formation of professional language competence, where the leading role is devoted to the development of communicative literacy, the implementation of stylistic and communicative qualities (normativity, precision, accuracy, logic, expressiveness, relevance, ethics and aesthetics) of complete professional language; introduced the didactic accompaniment that is used in the content of professional language training of medical students, which provides a system of exercises that ensure the development of linguistic literacy, communicative skills, taking into account the specifics of medical discourse. The correlation with the degree of the speech competence formation of medics at the level of medical texts production, taking into account pragmatic guidance and communicative purpose, consist of such features: normativity (observance of the norms of the current spelling); accuracy (the use of lexemes according to their semantics, service with special terms); logic (the consistent combination of words and sentences of the sentence / parts of the sentence; reproduction of semantic, structural, intonational connotations) Within the whole text, which transmits the connection of non-contradictory judgments); expressiveness (achieved by the accuracy of words and logic of presentation, professional vocabulary and phraseology); ethics (the system of stoic language formulas recommended by the society to establish the speech contact of the interlocutors); aesthetics (the aesthetics of the daily practical language of physicians is achieved by the optimal selection of linguistic means required for a certain communicative instruction); relevance (speech erudition).

Key words: professional linguistic; language culture; professional language training; stylistically-communicative signs of perfect language; medical students.